

APPENDIX

TOMI PRIMI OPERUM SANCTI AUGUSTINI,

COMPLECTENS

QUÆDAM OLIM IPSI PERPERAM ADSRIPTA.

EA SUNT :

DE GRAMMATICA LIBER.

PRINCIPIA RHETORICÆ.

REGULA SECUNDA.

PRINCIPIA DIALECTICÆ.

REGULÆ CLERICIS TRADITÆ

DE VITA EREMITICA

CATEGORIÆ DECEM.

FRAGMENTUM.

AD SOROREM.

ADMONITIO

DE LIBRO DE GRAMMATICA ET TRIBUS PROXIME SEQUENTIBUS OPUSCULIS.

Li brum de Grammatica Augustino in prius excusis attributum inter supposititia censemus opuscula obeam in primis causam, quia methodo æque et scopo totus discrepat ab eo, quem ipse in lib. 1 Retract., cap. 6, una cum aliis disciplinarum libris a se Mediolani jamjam Baptismum percepturo elaboratum recognoscit. Quippe hos libros conscripserat dialogi forma, eoque animo ut *per corporalia ad incorporalia, quibusdam quasi passibus certis*, uti ibidem ait, *vel perveniret vel duceret*. Ipsi nimirum a tempore suæ conversionis religioni fuit operam dare litteris deinceps, nisi illæ Christo servirent, ex lib. 9 Confess. cap. 4, n. 7. Porro autem subjectum hic opusculum neque dialogi formam gerit, neque ad incorporalia promovet animum. Id præterea eruditi alicujus scriptoris nedum tanti viri solertiam non refert, quæ tum maxime singularis et summa apparet, cum se ipse in re exercet per se humili ac vulgari. Confer libros de Musica, necnon eum locum libri 2 de Ordine, ubi disciplinarum inter se ordinem, earumque occasionem, naturam et proprietates leviter perstringit : hinc profecto intelliges non quidpiam passim obvium, aut quod omnium pedibus tritum esset, de grammatica fuisse ab ipso litteris commendatum. Quæ sane rationes non minus valent adversus tria alia, quæ huc pariter conjecimus opuscula, quæ inscribuntur, Principia Dialecticæ, Categoriæ decem, et Principia Rhetoricæ. Scrupulum injiciebat clausula capiti 7 lib. 1 Retractationem assuta, scilicet : *Hoc opus sic incipit, Omnia nomina tredecim*, quod initium est libri sequentis. At fraudem deteximus ex Mss. tum veteribus, tum etiam recentioribus, qui eam non habent.

DE GRAMMATICA LIBER.

CAPUT PRIMUM. — *Terminationes nominum. Ac primo quæ vocalibus terminantur.*

Omnia nomina tredecim litteris terminantur : quinque vocalibus, a, e, i, o, u ; sex semivocalibus, l, m, n, r, s, x ; et duabus mutis, c, t. A masculino, ut Seneca, Catilina, Sulla, Uva, Cinna, Pansa ; græca, Sosia, Pareta ; afra, Jugurtha, Micipsa. A feminino, femina, musa, regula, norma, forma ; et talia. A neutro græca sunt tantum, thema, schema, et unum nomen latinum fluminis, Turia ; dicente Sallustio, *Flumen Turia*. (In Bello Jugurth). A communi, advena, convena, indigena, Trojugena ; et talia. Ab epicæno, vipera, aquila, musca, locusta, ulula ; et talia. Diximus de a littera, nunc de e. Ab e littera vocali nullum latinum, nisi juncta præpositione, masculinum invenitur, ut proconsule, proprætore. Ergo juncta præpositione fiunt latina, ut dixi, proprætore, proquæstore. Nam veteres nominativo casu proconsul dicebant, attendentes nullum nomen latinum exire in e litteram nominativo casu generis masculini. A feminino nullum latinum, sed græca solum : ut Andromache, Niobe, Libye, Hecate, Euterpe, quorum genitivus in es exit : ut Andromaches, Niobes, Libyes, Hecates, Euterpes. Sed hæc cum Græcis

PATROL. XXXII.

tractamus. A neutro e littera in nominativo, monile, sedile, cubile, et cætera quæ paulo post in regula generis neutri per omnia nomina ponemus. A communi nullum nomen est, similiter nullum ab epicæno. Nunc de i littera tractemus in nominativo quæ genera contineat. A masculino nullum nomen in i : a feminino nullum ; a neutro gummi, et est ἀπρωτον (a) ; a communi nullum ; ab omni genere, ut frugi, [nihili : declinatur sic, hic vir frugi, femina frugi, mancipium frugi : genitivo similiiter frugi faciet, hujus viri frugi, hujus feminae frugi, hujus mancipii frugi ; sic per omnes casus frugi dicimus. Sic declinatur nihili hic nihili vir, hæc nihili mulier, hoc nihili mancipium. Hoc sono nominativi omnes casus declinantur : sic pluraliter ; viri nihili, feminae nihili, mancipia nihili. Ab epicæno nullum similiter exit in i. Ab o littera vocali nominativus terminatus masculino appellativo, ut ligo, ligonis. A proprio nomine, ut Cato, Cicero, Maro, Nero, Tubero, et cætera talia. A feminino appellativo, ut vertigo, indago, ferrago, siligo (in Juvenali legitur ita :

(a) Indeclinabile diceret Augustinus, qui in latino sermone græca vocabula non usurpat sine necessitate, ex lib. I de Musica, cap. 12, n. 23.

(Quarante-quatre.)